

Naročnina mesečna 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inzerate. Podružnice: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujege izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izboja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lir. Estero, mese 31.50 Lir. Edizione domenica, anno 34 Lir. Estero 65 Lir. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1153 Občutne izgube sovražnika na Siciliji

Obsežna torpediranja sovražnega ladjevja

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Sovražnik je na Siciliji razvil v srednjem in vzhodnem odseku bojišča pehotne in tankovske napade, sile osi pa so jim zoperstavile žilav odpor in prizadevale napadalnim enicam občutne izgube v moštvi in sredstvih.

Vzdolž jugovzhodnih obal Sicilije so naša torpedna letala zadela sedem velikih parnikov, eden od teh je eksplodiral. Potopljen je bila petrolejska ladja in šest trgovskih parnikov poškodovanih v zalivu Augusta in to so dosegli bombniki osi.

V noči na 16. julij je pred Siracuso naša podmornica napadla sovražno skupino, v kateri sta bili dve veliki edinci in mnogo rušilcev ter zadela z dvema torpedoma eno od vožjih edinc.

Angloameriško letalstvo je bombardiralo Grosseto, Napoli, Salerno in Cagliari. Škoda je majhna.

Blizu Sarda so sovražna letala z ognjem iz strojníc obšipala vlak, ki je vozil vojne ujetnike. Obrambne baterije so sestrelile eno letalo v Milisu, drugo pa v Urasu (Sardinija).

Nočni lovci so sestrelili tri letala. Ob zgodnjem urah danes zjutraj je nemško letalo uničilo angleško dvomotorno letalo, ki je hotelo streljati s strojnico na neko letališče v prestolnici.

Podmornici, ki je v noči na 16. julij nastopila proti sovražni skupini pred Siracuso, je poveljeval poročnik bojnega broda Aldo Turcio iz Benetk.

Na podlagi poznejših ugotovitev znašajo izgube prebivalstva v Rimu po poletu z dne 19. julija 717 mrtvih in 1599 ranjenih.

Zaradi poletov, omenjenih v vojnih poročilih št. 1152 in 1153 obžalujejo naslednje do sedaj ugotovljene žrtve: Crotone en mrtve in dva ranjene, Grosseto en mrtve in pet ranjenih, Salerno 16 mrtvih in 22 ranjenih (večinoma vojni ujetniki).

Lisbona, 22. julija. AS. Malta je imela v tork najhujši letalski napad v zadnjih sedmih mesecih. Ta napad je bil precej koncentriran. Letalska protibramba na otoku je zelo močno streljala.

Papežovo pismo generalnemu vikarju o bombardiranju Rima

Bombardiranje Rima — žalostni rekord sedanje vojne

Vatikan, 22. jul. AS. Sveti oče je nj. eminenci kardinalu Francescu Marchetti-Sellvagianiju, škofu v Frascati in svojemu generalnemu vikarju v Rimu, poslal naslednje pismo:

»Gospod kardinal! Vam, ki tako ob blizu sodelujete pri naši vladi in pri naši pastirski skrbi za to rimsko škofijo, središče in glavo katoliškega sveta ter krščanske misli in vere, bi radi poslali svojo besedo v uri posebne grenkobe, v katero je pogreznjena naša duša.

Dobro veste, kako nas je žalostni pogled na pustošenja in ruševine, ki se kot žalostni rekord sedanje vojne kopičijo nad neoboroženim in nedolžnim prebivalstvom, že od začetka vojne vzpodbadal, da smo poskusili sleherni pot, da ne bi niti v spopadu orožja bila docela pogažena in po strasteh zadušena čustva in načela, ki jih narekuje človečanstvo. Zaradi tega smo v svojih poslanicah vsem vernikom opominjali tiste, ki se vojskujejo na tej ali oni strani, naj spoštujejo nedotakljivost mirnih državljanov ter spomenike vere in omike, če hočejo ohraniti dostojanstvo svojemu narodu ter čast svojemu orožju. »Pomislite,« smo jim hoteli reči, »kakšno strogo sodbo bodo izrekli bodoči rodovi nad onim, ki je uničil tisto, kar bi bilo treba skrbno varovati kot bogastvo in ponos vsega človeštva ter napredka narodov. Pomislite, da sovražstvo ni bilo nikoli oče miru in da bo zamera, ki jo povzroča obsežna, pa nič potrebna uničenja delala pozneje manj stalen in manj veder dan miroljubnega srečanja, ki ne more obstajati v poniževanju premaganih, temveč temelji in se utrjuje samo v bratovski zlagi, pomirjalni duhov ter krotiki in strastni smoti.

Kot škof tega vzvišenega mesta smo si z vztrajnim zanimanjem priladevali — in Vi, gospod kardinal, ste sramljali vse naše korake — da bi našemu ljubljemu Rimu bile prihranjene strahote in škoda bombardiranja. Ne da bi omenjali ogromni zgodovinski pomen tega starodavnega mesta, je Rim za nas sveto mesto katolištva, goreče in novi, še bolj bleščeči slavi Kristusovega imena, bogato s čudovitimi spomeniki vere in umetnosti, varuh predragocenih listin in ostankov. Rim, v čigar podzemlju so v trenutkih najhujšega preganjanja bila prva pribežališča krščanskega ljudstva in mučenec, ki so posvetili amfiteatre in cirkuse in ki hodimo k njihovim grobovom molit kakor v zibelko krščanstva; Rim, po čigar ozemlju so razsejane ustanove rimske kurije, številni papeški zavodi, mednarodne ustanove ter kolegiji, ki so pod našo oblastjo, toliko in toliko svetlišče poleg naših prekrasnih patriarhalnih bazilik, toliko knjižnica in del najsvetlejših velemozgov lepih umetnosti; Rim, kamor se shajajo ljudje z vsega sveta, ne samo, da bi se utili vere, temveč tudi starodavne modrosti ter gledajo vanj kot v svetilnik omike, ki temelji na krščanski kreposti.

A poleg tega je skoraj sredi Rima — in torej izpostavljeno nevarnostim letalskega napada — našo Vatikansko mesto, neodvisna in nevtralna država, v kateri so zbrani neprecenljivi zakladi vere in umetnosti, sveta dediščina ne samo Apostolskega sedeža, temveč vesoljnega katoliškega sveta. Na vse to smo že jasno in večkrat opozorili ter tistim, ki se jih tiče v imenu človeškega dostojanstva in krščanske omike priporočili, naj spoštujejo nedotakljivost Rima. Zdelo se nam je dovoljeno upati, da bo upoštevanje tako očitnih razlogov, dalje avtoriteta, ki jo — pa bodisi po nevrednem — imamo, skupno priznanje naše višje nepristranosti ter obsežne in trajne dobrotne delovanja, ki smo ga izvajali na korist vseh brez razlike narodnosti in verske pripadnosti — da nam bo vse to med tolikimi grenkobami prineslo tolažbo, da bomo pri obeh vojskujocih se strankah našli razumevanja za svoje zanimanje za korist Rima.

Toda žal se je naše, tako umestno upanje izjalovilo. In zdaj se je zgodilo tisto, za kar smo rtili, da se ne bi. Tisto, česar smo se bali, četudi pričakovali, je danes žalostna resnica, kakaj ena najznamenitejših rimskih bazilik Sv. Lovrenc izven zidovja, sveta vsem katolicanom zaradi starodavnih spominov in zaradi prelepe grobnice našega čestnega prednika Pija IX., je zdaj po veliki večini uničena. Ko smo gledali razvaline znamenitega svetišča, smo se spomnili besedi preroka Jeremije »Kako je potemnelo zlot, kako se je spreminila prelepa barva, kako so razmetani kamni svetišča.

Duce in Hitler sta proučila vse potrebne vojaške ukrepe

Rim, 22. jul. AS. Kratko poročilo o sestanku med Ducejem in Hitlerjem, ki pravi, da sta obravnavala samo vojaška vprašanja, je prekrizalo vse spletke sovražnikove propagande ter je jasen odgovor na poekus Angležev in Amerikancev, ki so v sedanjih vojaških nastopih iskali samo politične cilje. Neustrašnost italijanskega ter nemškega naroda spriči strahovalnih napadov sovražnika dokazuje vso piskavost takega poskusa. Italijansko prebivalstvo ter zlasti rimsko meščanstvo je kakor nemško ljudstvo jasno izpričalo svojo voljo, da vztraja ter se bje.

Na sestanku sta Duce in Hitler gotovo preučevala vojaški položaj v Sredozemlju ter na ruskih tleh, kjer se sovražnikove množice pomikajo proti evropski obrambni bojni črti. Pogovarjala sta se o vseh podrobnostih in možnih razvojih ter se kot vrhovna poveljnika sil osi odločila za protikupe, ki jih zdaj zahtevajo za usodo vseh evropskih narodov. Za te ukrepe sta se odločila po tehtnem in stvarnem pregledu celotnega položaja.

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. julija. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Sovjeti so nadaljevali včeraj na vsem bojišču od Azovskega morja do bojnega odseka pri Orlu svoja brezuspešna prizadevanja, da bi prodrli nemške postojanke. Njihovi deloma z novimi silami podvzeti napadi, katerih težišča so bila pri Kulibiševu, Izjumu, severno od Bjelgoroda in ob loku pri Orlu, so bili v odločnem obrambnem ognju in v toči bomb razbiti pred lastnimi črtami ali pa zaustavljeni v glavni bojni črti v borbi ob moza do moza. Krajevni vdori so bili povsod takoj s protinapadi očiščeni.

Nemška pehota se je v zadnjih težkih bojih v vseh položajih prav posebno odlikovala. Predvsem zasluži, da je imenovana sudetsko-nemška 46. nemška pehotna divizija.

163 sovjetskih oklepnih vozil je bilo večraj sestreljenih.

Nemške pomorske edince so v noči na 21. julij obstrlejevale važna sovjetska oskrbovalna pristanišča ob vzhodni obali Azovskega morja in postojanke na fronti ob Minsu. Pri tem je bila ena sovražna ladja potopljena, druga pa zažgana.

V vodah Ribiškega polotoka so brza nemška letala uničila nek sovjetski brzi čoln.

Na Siciliji je prišlo samo v vzhodnem delu do bojnega delovanja. Napad neke britanske vojne skupine je bil razbit. Sovražnik je izgubil številne ujetnike in je imel visoke krvave izgube. 15 težkih oklepnih vozil je bilo uničenih in nekaj topov zaplenjenih. Pri napadu na ladijske cilje v pristanišču Augusta v noči na 21. julij, so potopila nemška letala eno cisternsko ladjo z 10.000 tonami, poškodovale pa z bombnimi zadetki 5 nadaljnjih ladij in en čoln za izkraviranje oklepnih vozil.

Neka nemška podmornica je v drznem podjetju prodrla v pristanišče Siracusa in potopila ladjo za prevažanje čet z 12.000 tonami. Berlin, 22. julija. AS. Iz poznejših ugotovitev se vidi, da se nemški bombniki iz sovražnega konvoja — ta napad je omenjen v vojnem poročilu z dne 12. julija — potopili dva velika parnika in sicer pripada eden vrsti »Duchess«, drugi pa vrsti »Drudun«. Ti parniki pa imajo po 20.000 in 19.500 ton in ne 17.000 in 18.000, kakor je bilo to omenjeno v nemškem vojnem poročilu. Sovražnik je torej pri tem napadu izgubil 39.500 ton dragocenege ladjevja, ki bi bilo zelo pomembno za oskrbovanje angleškega otočja.

Berlin, 22. julija. AS. Kakor pravi nemška uradna agencija je sovražna letalska skupina včeraj skušala napasti ob obali Ledenegega morja nemški konvoj. V sovražni letalski skupini je bilo 33 letal. Na klic so s svojih oporišč takoj prihitela nemška lovška letala in napadla na skrajnem severu sovražne bombnike. V kratkem času je bilo sestreljenih 13 sovražnih letal. Sovražnik je hitro

Zaradi tega se nam zdi, da smo dolžni znova povzdigniti svoj glas v obrambo najvišjih svetinj ki so v čast človeški in krščanski veličini, tudi zaradi tega, ker je naš svetli namen — ki nas k temu vzpodbada tudi srce — v soglasju z vsemi dobromislečimi varovati in braniti zaklad, ki nam je bil zaupan, da ga varujemo in oddamo naprej za sodbo bodočih rodov. Naša beseda, ki vre iz ranjenega srca, noče biti vzpodbadanje k zameri in k sovražstvu, temveč vztrajno in — radi bi, da bi res bilo — uspešno sklicevanje na čustva za plemenito razumevanje svete usode Rima, nič manj kakor na čustva človečanstva in krščanske ljubezni.

Našim hudo prizadetim vernikom iz rimske škofije, katerih žalostno stanje smo videli na lastne oči sredi novih razvalin, smo skušali priti na pomoč brž in z vsemi sredstvi, s katerimi smo mogli razpolagati. Njim pravimo: Pokažite danes še bolj kakor sicer v nemski prst preskušene vere, zaradi katere je apostol narodov hvalil tudi vaše prednike. Zaradi krščanske vdanosti radi sprejemajte bolest in pomanjkanje, nesreča naj bo za vas vzpodbuda k očiščenju vaših duš, k pokori za vaše grehe, da se boste vrnili ali še bolj približali Gospodu.

Vsem našim sinovom, ki se ozirajo v Rim in v Kristusovega namestnika, ki je kot škof njegov posebno ljubeči oče, naj bodo kjer koli, zlasti pa tistim, ki jim je skušnja iz lastne bolesti in bolesti bližnjega vzbudila sočutje do mnogovrstne človeške stiske, pošiljamo v očetovski vztrajnosti vabilo, naj povzdignejo zaupljive prošnje h Gospodu, da bi pospešil uro svojega usmiljenja, ko bo odloženo orožje in se bodo duše zjasnile ter bo na razburkani svet spet svetila luč in radost pravega miru.

S tem upanjem in ercu dajemo vam, gospod kardinal, naši ljubljani duhovščini in rimskemu ljudstvu apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 20. julija leta 1943, v petem letu našega papeževanja. Pij XII.

Dognanja mednarodne komisije o zločinih v Vinici Boljševiki so večino žrtev živih zakopali

V Berlinu, 19. julija. — Od 13. do 15. julija se je mednarodna komisija tozadevnih strokovnjakov in kriminalističnih raziskovalcev, med katerimi je bil tudi profesor Cazzaniga z univerze v Milano, zbrala v Vinici, da prav na dotičnem kraju, kjer so Sovjeti izvršili svoje divjalsko dejanje, prouči vzroke, ki je bila njih posledica smrt žrtev.

Komisija je potrdila izsledke, ki jih je dognalo načelstvo zdravstvenega sveta za vzhodno zasledeno ozemlje in je vrh tega dognala novo okoliščino, ki sledi iz nje, da so bile žrtve v Vinici večinoma žive zakopane. V zapisniku, ki ga je podpisalo 11 profesorjev in zdravnikov, se ugotavlja, da je bilo iz prve jame izkopanih 1026 trupel in 817 od njih je bilo odpuščenih. Vse jame, odkrite v Vinici, razen desetih, ki so bile večje, so bile iste širine in globine. Trupla so bila vseprek nametana v jamah.

kor nemško ljudstvo jasno izpričalo svojo voljo, da vztraja ter se bje.

Na sestanku sta Duce in Hitler gotovo preučevala vojaški položaj v Sredozemlju ter na ruskih tleh, kjer se sovražnikove množice pomikajo proti evropski obrambni bojni črti. Pogovarjala sta se o vseh podrobnostih in možnih razvojih ter se kot vrhovna poveljnika sil osi odločila za protikupe, ki jih zdaj zahtevajo za usodo vseh evropskih narodov. Za te ukrepe sta se odločila po tehtnem in stvarnem pregledu celotnega položaja.

Neka nemška podmornica je v drznem podjetju prodrla v pristanišče Siracusa in potopila ladjo za prevažanje čet z 12.000 tonami.

Berlin, 22. julija. AS. Iz poznejših ugotovitev se vidi, da se nemški bombniki iz sovražnega konvoja — ta napad je omenjen v vojnem poročilu z dne 12. julija — potopili dva velika parnika in sicer pripada eden vrsti »Duchess«, drugi pa vrsti »Drudun«. Ti parniki pa imajo po 20.000 in 19.500 ton in ne 17.000 in 18.000, kakor je bilo to omenjeno v nemškem vojnem poročilu. Sovražnik je torej pri tem napadu izgubil 39.500 ton dragocenege ladjevja, ki bi bilo zelo pomembno za oskrbovanje angleškega otočja.

Berlin, 22. julija. AS. Kakor pravi nemška uradna agencija je sovražna letalska skupina včeraj skušala napasti ob obali Ledenegega morja nemški konvoj. V sovražni letalski skupini je bilo 33 letal. Na klic so s svojih oporišč takoj prihitela nemška lovška letala in napadla na skrajnem severu sovražne bombnike. V kratkem času je bilo sestreljenih 13 sovražnih letal. Sovražnik je hitro

Zaradi tega se nam zdi, da smo dolžni znova povzdigniti svoj glas v obrambo najvišjih svetinj ki so v čast človeški in krščanski veličini, tudi zaradi tega, ker je naš svetli namen — ki nas k temu vzpodbada tudi srce — v soglasju z vsemi dobromislečimi varovati in braniti zaklad, ki nam je bil zaupan, da ga varujemo in oddamo naprej za sodbo bodočih rodov. Naša beseda, ki vre iz ranjenega srca, noče biti vzpodbadanje k zameri in k sovražstvu, temveč vztrajno in — radi bi, da bi res bilo — uspešno sklicevanje na čustva za plemenito razumevanje svete usode Rima, nič manj kakor na čustva človečanstva in krščanske ljubezni.

Našim hudo prizadetim vernikom iz rimske škofije, katerih žalostno stanje smo videli na lastne oči sredi novih razvalin, smo skušali priti na pomoč brž in z vsemi sredstvi, s katerimi smo mogli razpolagati. Njim pravimo: Pokažite danes še bolj kakor sicer v nemski prst preskušene vere, zaradi katere je apostol narodov hvalil tudi vaše prednike. Zaradi krščanske vdanosti radi sprejemajte bolest in pomanjkanje, nesreča naj bo za vas vzpodbuda k očiščenju vaših duš, k pokori za vaše grehe, da se boste vrnili ali še bolj približali Gospodu.

Vsem našim sinovom, ki se ozirajo v Rim in v Kristusovega namestnika, ki je kot škof njegov posebno ljubeči oče, naj bodo kjer koli, zlasti pa tistim, ki jim je skušnja iz lastne bolesti in bolesti bližnjega vzbudila sočutje do mnogovrstne človeške stiske, pošiljamo v očetovski vztrajnosti vabilo, naj povzdignejo zaupljive prošnje h Gospodu, da bi pospešil uro svojega usmiljenja, ko bo odloženo orožje in se bodo duše zjasnile ter bo na razburkani svet spet svetila luč in radost pravega miru.

S tem upanjem in ercu dajemo vam, gospod kardinal, naši ljubljani duhovščini in rimskemu ljudstvu apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 20. julija leta 1943, v petem letu našega papeževanja. Pij XII.

zaobrnil smer letal in ni poskušal niti zadeti nobene nemške ladje.

Berlin, 22. julija AS. Vojaskei sotrudnik uradne nemške agencije ugotavlja, da se je položaj na vzhodnem bojišču ustalil in pravi, da boljševiki še naprej osredotočujejo vse svoje napade in vse svoje sile proti nemškim postojankam v odseku pri Orlu. Zaradi oblike ozemlja pa ni mogoče dati še imena krajev, ki naj bi pojasnila položaj na tem odseku. Dovolj je, če se omeni, da se najbolj zahodna točka, ki jo je sovražnik dosegel imenuje Mzensk. Včerajšnji dan je bil dan velikega uspeha za nemško poveljstvo in ti uspehi so še enkrat potrdili nadmoč nad sovjetskimi poveljstvom. Sovjetsko poveljstvo pošilja svoje oddelke v gotovo uničenje. To pa je ravno cilj nemškega poveljstva. S posebno taktiko je treba uničevati čim več sovražnega moštva in vojnega gradiva. To seveda daje razumeti, kakaj nemško poveljstvo ne pripisuje velikega pomena posesti tega ali onega kraja. V okviru splošnega položaja je treba nuditi sovražniku možnost, da se razmahne na gotove postojanke in ga tako postavi v položaj velikih težav.

Poskus sovjetskega izkravjanja na obalah severne Norveške pri Vardoeju nudi nemškemu listu priliko, da potrdi, da je obramba norveške obale učinkovita tudi v najbolj odročnih predelih.

Lisbona, 22. julija AS. Pripelja je novica, da je bil potopljen moderni angleški parnik »Volturne«, ki je pred kratkim odplul iz Lisbone, natovoren z železno rudo. Dva dni nato ga je potopila na Atlantiku podmornica osi.

Sovjeti so se zapletli v veliko izčrpavalno bitko

Berlin, 22. julija AS. Današnji berlinski listi komentirajo položaj na vzhodnem bojišču in soglasno podčrtavajo, da imajo te bitke vedno večji značaj velikih izčrpavalnih bitk za boljševike. Nemška ofenziva je najprej pri odseku pri Bjelgorodu, ofenziva, s katero je prehitela sovjetski napad, prizadejala strahotne udarce boljševiškem vojnemu ustroju. V Berlinu poudarjajo, da so nemške čete vedno izvajale taktiko, kako izzvati nasprotno sile, da bi se pognale v napad, nato pa jim prizadevale porazne izgube.

»Völkischer Beobachter« piše, da to taktiko potrjujejo ogromne številke tankov, letal in težkega orožja, ki so ga Nemci boljševikom uničili ali pa so ga boljševiki morali pustiti na bojišču. »Börsen Zeitung« piše, da je bil sovjetski val razbit s tem, da so nemške čete pri Bjelgorodu prišle v bliskovit napad. Kljub temu, da so boljševiki bili zelo prizadeti, so vendar morali vreči v boj vse in to so tudi storili. Toda sovjetska glavina na to ni imela več tiste prožnosti, ki bi bila potrebna, da bi dosegla odločilen uspeh. Po nekaterih začetnih uspehih se je napad boljševiških sil razbil in sedaj se bo odločilno zlomil proti trdni oviri nemške obrambe.

Nemška uradna agencija je danes zjutraj objavila dopis z bojišča, v katerem stoji, da je sovražnik skušal manevrirati v odseku Izjum in Orel in je sistematično krepil svoje južne postojanke. Nato je svoje ofenzivne poteze raztegnil južno od Donca, kjer je ozemlje gotovo pokrito z gozdovi. Ti gozdovi so zelo olajšali sovražniku njegove priprave. V noči od 16. na 17. julij je sovražnik začel svoj napad s silovitim letalskim bombardiranjem in sicer je napadalo nad sto bombnikov vzdolž bojne črte. Sovražno topništvo vseh vrst je z bombniškim ognjem obšipavalo nemške postojanke. Nato se je začel napad sovjetske pehote, ki je hotela prebiti naše črte in to v kljub silnim izgubam, ki jih je ta pehota takoj utrpela. Toda sovražni napad nemškega poveljstva ni preseetil kajti nemška izvidniška letala so lahko kmalu ustvarila sliko o položaju. Tako je bil sovražnik oropan velikega čimila, to je činitelja, ki se imenuje presenečenje in je naletel na odpor, ki ga ni pričakoval. Po prvih besnih napadih je sovražnik moral svoj začetni načrt opustiti in se podati na izhodne točke, da je lahko preuredil svoje zdesečkovane oddelke.

Zažigalne bombe na madžarskih žitnih poljih

Budimpešta, 22. julija AS: V Nagykanizsi so mladi člani madžarske organizacije »Levanta«, katerim je poverjena straža na poljih pred letalskimi napadi, našli sovražne zažigalne bombe, ki so jih sovražna letala metala na polja ponoči. Bombe so se bile pravkar odprle in se začele vneti. Požare pa so hitro omejili in zadušili. Zetev ni poškodovana.

Usmrtitev francoskega državljana

Berlin, 22. julija AS. Neki francoski državljan je sprejel v svojo hišo ameriškega letalca, ki je skrivaj pristal s pedalom in se nad mesec dni skrivaj pred nemškimi vojaškimi in policijskimi oblastmi. Ta francoski državljan je bil obsojen na smrt in usmrčen.

Dnevnik objavljajo to novico in opozarjajo Francoze na nevarnost, kateri se izpostavljajo, če posredno ali neposredno izkazujejo pomoč sovražniku.

Poostrene kazni za prestopke proti državni varnosti v Bolgariji

Sofija, 22. julija. s. Bolgarski parlament bo na svojem izrednem zasedanju razpravljal in odobril nov zakonski osnutek, po katerem bodo poostrene kazni za prekrške proti varnosti države. Med drugim bo smrtna kazen določena tudi za mladotnike izpod 21 let. Razen tega bo razpravljal tudi o vladnih predlogih za izredne kredite, ki se našajo na vojno stanje.

Dolina molka

J. Oliver Curwood 39

Nastopila sta utrudljivo pot navzdol, toda kljub trudu in naporom je bil Kent srečen, ker je čutil, da se ga Maretine roke trdno oklepajo. Sedaj se ni menil za zvezde in oblake, za sonce in nevihte. Ob njem je stopala mladenka, ki jo je ljubil bolj kot vse drugo na svetu. Skupaj z njim se je borila proti razdiralnim silam narave, bila je nanj navezana, a mu je tudi zaupala. Leta in leta je — ne da bi se tega zavedal — pričakoval takšno noč. Ta noč je prišla in je razdelila njegovo življenje na dva dela: pozabil je na preteklost in na prihodnost je gledal kot na nekaj, kar je že uresničeno. Sedaj ni bil več zasledovalec, ampak — ubežnik; ni bil več sam, temveč je imel ob sebi dragoceno, ki jo je moral braniti. Majhno, toda dragoceno bitje mu je stalo ob strani, dekle, ki se ga je oklepalo v viharni noči. Sedaj pa se ni več zdel sam sebi begunec, ampak zmagovalec, brez strahu in brez negotovosti.

Prišla sta na pot, ki so jo bili razrili težki vozovi. Kmalu sta dospela do precej globoke mlakuže. Tu se je Kent, kljub temu, da je že nosil tornister in puško, ustavil, vzel Maretto na roke

in jo nesel do prve vzpetine. Niti za dovoljenje je ni vprašal in Marette je nekaj minut počivala na njegovih rokah; enkrat sta se jima dotaknila obraza, vsa mokra od dežja.

Nevihita je začela počasi ponehati in se oddaljevati proti vzhodu. Dež ni več padal v tako hudem naliivu, tako da sta mogla slišati šumenje cedrinih in jelkinih vrhov ter pljuskanje lastnih korakov v vodi in blatu. Ko so od časa do časa vrhovi dreves tvorili nad njunima glavama nekakšne oboke, se je zdelo, da je nevihta že ponehala. Tedaj je Kent globoko in zadovoljno vzdihnil ter se veselo nasmejalo.

»Ali ste že čisto premočeni, mala Siva gos?« — jo je vprašal, nazivajoč jo z imenom Gray Goose, ki je bilo severnjakom tako ljubo in je označevalo Veliko jezero in boginjo Nisko.

»Samo od zunaj sem mokra, moja Velika vidra. Moje perje ne prepušča vode.«

Dekletov glas je bil vesel in razigran. Takega glasu ne bi mogel imeti človek, ki je malo prej nekoga ubil. Kent je potegnil iz notranjega žepa suh robec, poiskal v temi Maretin obraz ter ga — kakor da bi bila majhen otrok — dobro obrisal ter začel stopati po poti dalje, držeč še vedno deklico okrog pasu.

Še pol milje sta morala prehoditi do Bayona; nekočkrat je še moral Kent dvigniti Maretto na roke, da ji ni bilo treba brodit po mlakužah. Ni bilo več bliskanja, ki jima je prej kazalo pot, dež je zopet začel močneje liti, le veter je ponehal.

Radi teme nista mogla videti Bayona. Sedaj je vodila Marette, čeprav je Kent hodil prvi in jo držal za roko. Ladjica je morala ležati štirideset do petdeset metrov od konca poti, razen če je ni Fingers skril kam drugam. Ni bila velika ta ladjica; prostora je imela le za dve osebi in imela je majhno kabino — tako mu je povedala Marette, ko sta hodila med drevmi in grmičevjem. Nekaj časa pozneje je zadel Kent v neki predmet v višini kolena; iztegnil je roko ter v temi spoznal, da je to vrvi, s katero je ladjica privezana.

Marette se je s hrbotom naslonila na drevo, okrog katerega je bila ovita vrvi. Kent pa je skočil v ladjico. Dno je bilo za ped visoko pokrito z vodo, toda kabina je bila zgrajena nekoliko višje, tako da je Kent upal, da je ostala suha. Tipaje je poiskal ključko v vratih kabine, jo našel ter odprl vrata. Prižgal je vžgalico in pogledal v kabino. Bila je precej tesna in visoka poldrug meter. Notranjost je bila suha. Kent je prižgal svečo, ki je stala na mizici ob steni ter še enkrat v srcu blagoslovil Fingersa. Ladjica je bila pripravljena za potovanje; tu so bile odeje, majhna peč in precej suhih drv. Kabina je bila sicer majhna, kakor da je narejena za otroke, vendar je v njej bila prav nizka miza in enako nizek udoben stol. Videl je tudi več zavojev.

Odložil je tornister in se ozrl po Maretti. Prišla je k kolnu ter ga tiho klicala. Vzel jo je na roke, da bi se ne zmocila, jo prinesel v kabino ter se ji tiho nasmejal. Rumenakasta svetloba sveče je

obsvetila njuna mokra obraza in Kent je opazil, da se njene oči svetijo.

»Tole je vaše gnezdece, Siva gos« — se je ljubno posmehoval.

Deklica je iztegnila roko in se dotaknila njegovega obraza.

»Tako dobri ste bili z menoj, Jeems!« — je rekla in glas ji je lahno drhtel. — »Smete... poljubiti me smete.«

XIX.

Kent je odvezal vrvi, s katero je bila ladjica privezana k bregu in ko je ugotovil, da je že začela pluti po reki, je potrkal na vrata kabine. Marette mu je odprla in se nato umaknila s praga, da bi mogel vstopiti. Smehtljaje je ugotovil nesorazmerje med svojim telesom in majhno, igrački podobno kabino. Obrislal si je od dežja mokre oči in natančneje pogledal okrog sebe. Marette je bila odložila plašč; tudi ona je morala stati sklonjena v tem majhnem prostoru, toda njena drža ni bila tako smešna kot Kentova. Majhna peč je bila zakurjena in po ozki kabini se je širila prijetna toplota. Kent je pogledal deklico. Lase, roke in noge je imela mokre od dežja, pa tudi drugje so se ji poznali sledovi naliiva. Zdela se mu je kakor majhen otrok, ki je vesel, da je našel sebi primeren kotiček. Pozabila je na grozo, ki jo je pred nekaj urami morala doživeti. Ni več mislila na bliskanje in grmenje, na temno noč in beg po naporni stezi; pozabila je na Kedstyeja, ki je ležal mrtev v svoji hiši in njene misli so bile le pri Kentu.

Sport

Službena objava N. Z. št. 24

Posetniki nedeljske tekme naj shranijo vstopnice. Veljale bodo prihodnjič!

Protest SK Ljubljane proti verifikaciji mladinske prvenstvene tekme Hermes : Ljubljana, ki je bila odigrana dne 11. julija ter je končala z rezultatom 1:0 za Hermes, se zavrne kot neutemeljen. Tekma se verificira z rezultatom 1:0 za Hermes.

Protest SK Mladike proti verifikaciji mladinske prvenstvene tekme Mladika : Dopolavoro Tabacchi, ki je bila odigrana dne 27. VI. ter je končala z rezultatom 2:1 za Tabacchi, se zavrne. Tekma se verificira z rezultatom 2:1 za Dopolavoro Tabacchi.

Kaznuje se po § 36 z uporabo § 13 (olajšilne okoliščine) igralce SK Ljubljane Sinti Vladimir s p. ovedjo igranja dveh tednov. Kazen mu poteče dne 5. avgusta 1943.

Suspendirajo se do nadaljnjega: SK Ljubljana, Oven Rudolf, Ovsenik Ivan (Zabjak),

Guček Adolf, Pirc Ivan (Korotan), Elsner Branko in Zupančič Oto (Vič).

Pozivajo se na zaslišanje v Zvezino pisarno v ponedeljek, dne 26. julija ob 17: predsednik SK Ljubljane, kapetan L. moštva SK Ljubljane, igralci: Oven, Ovsenik (Zabjak), Guček, Pirc (Korotan), Elsner, Zupančič (Vič) in zastopnik Dopolavoro Tabacchi.

Pozivajo se SK Mladika, SK Vič, SK Zabjak in SK Mars, da predložijo postavbo moštev mladinskega turnirja, ki je bil odigran dne 18. t. m.

Opozarjajo se vsi klubi, da za vsako tekmo predložijo sodnikom točne in vestno izpolnjene postavbe moštev na predpisanih tiskovinah. Vsaka malomarnost in neočeno izpolnjevanje postav moštev bo kaznovano.

Opozarjajo se posetniki tekem v nedeljo, dne 18. julija, da shranijo vstopnice, ker bodo imeli na podlagi predložitve istih prost vstop k prvi prihodnji prireditvi N. Z.

Sportni drobci

Žensko prvenstvo Ljubljane bo v soboto, 24. t. m. od 17 naprej na igrišču Hermesa v siški. Tekma se bo razvijala v znamenju zanimivega dvoboja med članicami Hermesa in Toibačne tovarne. Zveza naproša gg. sodnike, naj bodo na igrišču že ob 16.30.

Mladi madžarski plavalci so bili hitrejši od starih mojstrov. O plavalnem sportu je znano, da dosežejo najboljšie uspehe navadno dekleta in fantje pred polnoletnostjo. Zlasti velja to za dekleta, med katerimi se čisto zgodi, da postavljajo svetovne rekorde že med 14. in 17. letom starosti. Zdaj poročajo tudi iz Budimpešte, da v tekmi na 100 m prosto ni zmagal znani Veghazi, temveč dva juniorja. Szatmari je dosegel čas 1:01 min., Čusik pa je bil za 0,8 sek. počasnejši. Oba sta še juniorja in sta odrinla več znanih reprezentativnih plavalcev na nižja mesta. Prav dobro znemko je dosegel na isti prireditvi tudi Galambos na 100 m hrbtno: 1:14,4 min.

V Bukarešti nameravajo zgraditi nov etadion, ki bo imel predpisane olimpijske mere. Državno športno vodstvo je že odobrilo za stadionski fond enkratno podporo v višini 150 milijonov lejev.

Planince bo zanimalo, da je dopolnil 19. t. m. širom Evrope znani planinski pisatelj Dr. Julius Kugy svoje 85. leto. Posebno veliko je pisal o Julijskih Alpah, o Triglavu pa je izdal znamenito delo »Pet stoletij Triglava«, v katerem je tudi nekaj prispevkov slovenskih planincev kakor pokojnega župnika Ambroma, plezalca Dr. Mihe Potočnika in drugih. V spominskih člankih za njegovo 85-letnico beremo, da še vedno piše, in da je nedavno izdal novo delo pod naslovom »Iz minulih časov«.

O finskiem tekaču Nurmiju beremo, da je postal zdaj, ko ne tekmuje več, športni pedagog. Poverilo so mu vodstvo telesne vzgoje v mladeniških tečajih za predvojaško vzgojo.

Dr. Ivan Krajač — predsednik Hrvatskega planinskega društva. Iz Zagreba poročajo, da je imenovan državni športni vodja Miško Zebić Dr. Ivana Krajača za predsednika HPD. Po poklicu je Dr. Krajač državni svetnik v Zagrebu.

Kolesarsko prvenstvo nemških profesionalov v dirki na 100 km je dosegel Lohmann iz Bochuma. Zmagal je v 1 uri 28:06 min. Drugi je bil Werner, ki je zaostal za 1680 m. Dirkali so v Nürnbergu, prireditve pa je obiskalo 16.000 gledalcev.

Drobne zanimivosti

Tisa — stara 2000 let

Najstarejše drevo Bavarske je 2000 letna tisa, ki raste v višini 1250 m, in sicer v Allgauu. Tisa ni zelo visoka, a njeno deblo obsega 3,60 m. V Nemčiji je sploh največ tiseb od vseh drugih krajev na svetu, in sicer jih je največ v zgornji Bavarski. Tu so tise visoke do 18 m in debele do 2,64 m.

Kratko pa jedrnat

Ko je nekoč v začetkih špartanske države prišel sovražnik pred mesto, je poslal prebivalcem poziv: »Vdajte se! Če pridem v mesto, ga bom do dna porušil!« Špartanci so mu odgovorili: »Če! To je pač najkrajša diplomatska nota v vsej zgodovini!«

KINO MATICA 22-41

Priljubljena in lepa Katalin Karady v filmu madžarske produkcije

»Ne vprašuj, kaj sem bila«

Moderna socialna vsebina z romantično ljubzensko zgodbo in prijetnimi pevskimi vložki.

PREDSTAVE ob 16, 18.30 in ob 20.30, urli

KINO UNION 22-21

Odličen film o ljubezni priznanega skladatelja

»Noč po operi«

Beatrice Mancini - Neda Naldi - Nino Doro.

PREDSTAVE ob 16.30, 18.30 in ob 20.30:

KINO SLOGA 27-36

Mnogo zabavno napetih prizorov v filmu

»Vražje dekle«

V glavni vlogi živahna Lili Murati in nepozabljeni Antal Páger

Predstave ob delavnih razen srede: ob 14, 16, 18 in 20. Ob sredah samo ob: 14, 16 in 18.

Mali oglasi

Službe

Jstejo:

Priletna ženska

poštena in krščanska — isče kakšno koli zaposlitve — tudi za samostojno gospodinj. Polzve se od 1 do pol 2 v mlekarni na Miklošičevi cesti. (a)

Prodamo

Sivalni stroj

v dobrem stanju, znamke Jax, in dve moški obleki zelo poceni prodam. — Kamniška 13.

Službe

Dobe:

Služkinjo

k manjši družini, ki zna kuhati ter za druga domača dela sprejemna takoj. Dobra hrana, Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4630. (b)

Kupimo

Suhe gobe

najboljše oddate pri tvrdi — FRAN POGACNIK — Ljubljana, Javna skladišča. (c)

Omaro za obleko

zelo dobro ohranjeno kupim. Ponudbe s ceno na upravo »Slov.« pod značko »Omaro« št. 5014. (k)

Slamice Ljubljana

kupuje suhe gobe

stalno in po najvišjih dnevnih cenah.

Robidov list

vagonske kolčine — plačam najvišje cene za takojšnjo dobavo. — Mira Guček, Sv. Petra c. 13.

Suhe gobe

kupuje Sever & Komp.

Posestva

Majhno hišo z vrtom

v mestu ali okolici — kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov.« pod »Hiša 19«. Posredovalci izključeni. (p)

Suho sadje

prodaja Gospodarska zveza, Bleiweisova 29. (i)

Pege in lišaj

vam zanesljivo odstrani »ALBA« krema. Drogerija KANC, Zidovska ul. 1.

Mrčes

(ušt, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uničite s Toxin praškom. Drogerija Kanc, Zidovska ulica 1.

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Stanovanja

Jstejo:

Mlad zakonski par

brez otrok išče enosobno stanovanje za takoj ali kasneje. — Prevzame tudi mesto oskrbnika ali hišnika. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4579.

Zakonca

z otrokom, iščeta, če mogoče že za 1. avgust — opremljeno sobo s soupoko kuhinjo, sobo s številnimi ali opremljeno ali neopremljeno enosobno stanovanje. Ponudba na upravo »Slovenca« pod št. 5011. (c)

Perito chimico — Kemičnega strokovnjaka

o elemente dodato esperienze pratiche fabbricazione cosmetici o simili cercasi subito da importante fabbrica per fabbricazione cosmetici, cognizioni lingua tedesca. — Offerte (preferibilmente in tedesco) con curriculum vitae e pretese a htevki naslovite na

Cassetta N. 300 M — UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A. MILANO

Marija Duller roj. Stele

bivša gostilničarka

v sredo, dne 21. t. m., previdena s tolažili sv. vere. Na zadnji poti jo bomo spremili v petek, 23. julija 1943, ob 4 popoldne z Zal — kapele sv. Petra — k Sv. Križu. Ljubljana, dne 21. julija 1943.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA. Za vse izraze sožalja ob smrti nepozabnega soproga, brata, strica, svaka, gospoda

Puteani Bena

majorja v pokoju

se iskreno zahvaljujem. — Prav posebna zahvala g. prim. dr. Merčunu za požrtvovalno dolgoletno zdravljenje, g. prof. dr. Lavriču, g. prim. dr. Guzelju in vsem ostalim zdravnikom kirurški enotki, častim sestram, č. gg. duhovnikom, vsem stanovskim tovarišem, vsem darovalcem vencev in cvetja, in vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 23. julija 1943.

Globoko užalostena žena Heda in ostalo sorodstvo.

Domačija v evetju

Tomaž Poklukar

Navidezno se ni pri Andraževih nič spremenilo.

Kadar sta sedela mlada dva s starima pri mizi, je Matevž rad pokazal, da ceni svojo ženo in da živi v ubrani zakonski zvezi. Tudi kadar sta bila sama med seboj, je bil ljubezniv do nje. Toda marsikdaj je bila v njegovem smehljaju bolečina in redkokdaj ji je gledal tako toplo v oči kakor prva leta.

Ko ga je nekoč vprašala kaj mu je, ji je samo odgovoril, da je zdaj poletje, ko ga kličejo opravki na vse strani. Pa še to je pristavil, da je že mislil na to, da bi naj pri hiši še eno moč, da bi imel sam kaj več prostega časa.

Edini pogovor, katerega se je dosledno izogibal, je bil pogovor o Janezu. Kadar ga je omenila, in to je bilo pogosto, je vselej prešel na kaj drugega. O Janezu se ni hotel pogovarjati. In če je prišel k hiši, mu je sicer postregel kakor se spodobi, v

pristrčne pogovore pa se ni spuščal z njim.

Okoliščina, da je videl v Janezu človeka, ki moti zakonsko zvezo, ga je odbijala. Vrh tega pa se mu je zdel včasih kakor brezdomec, ki nikoli ne omenja svoje matere ali očeta, ki ne čuti ničesar do svojcev in je že pozabil na kosček zemlje, na katerem se je rodil.

Prizadeval si je, da bi izbrisal meščanske poteze svoje žene, docela pa se mu to še ni posrečilo. Kako je želel, da Majda ne bi bila samo dobra žena, temveč da bi razumela tudi izročilo domačije in da bi se vsa prelila v duhovno občestvo rodu Andraževih.

Takole je premišljeval nekega večera: Domačija s krajino naokrog ima nekaj duši podobnega, kar bogati tudi ljudi, ki ji pripadajo. Hiša v rebri, polja, sadovnjaki, senožeti, gozdovi, vinogradi, potoki, cerkev, pokopališče, vas, fara — vse to so nežni, neviljivi oblikovalci, ki vplivajo na miselnost in

čustvovanje našega človeka. Z dušami mešanov je drugače, zakaj oni imajo hiše, nimajo pa domačij. Pomalem, pomalem se odtujijo svojemu rodu, nekateri pa tudi ljudstvu, kakor se je Janez.

Mnogo več življenjskih sokov se pretaka v dušah onih, ki vedo za krajino na zemlji, kjer lepše pojo zvonovi, kjer ne srečaš nikogar, ki te ne bi pozdravil, kjer je zelenje prijaznejše, kjer več za vsakogar, ki počiva na božji njivi. Tam greje sonce bolj toplo, in zvezde v tihih nočeh so bolj zgovorne kot kjer koli na svetu. Tam šume gozdovi svojjo staro pesem in potok ponavlja skozi stoletja vedno isto žuborenje. V davnih časih mu je prisluskoval praded v svojih otroških in starčevskih letih, pozneje ded in z njim oče...

Tega se je zavedal že kot študent, da bi postali nekoč brezdomci. — Ančka, Andrej, pa tudi Matevž sam in njegovi otroci, če bi prodali domačijo. Zato je spremenil življenjske načrte, odkredel se je udobnejšemu poklicu in imenitnejšemu stanu ter se vrnil k očetu, k materi, k zemlji. Srce mu je govorilo, da je storil prav. Isto srce pa je tudi začutilo, da Majda ne ljubi domačije tako globoko kot bi zaslu-

žila. Kdaj pa kdaj se mu je že zdelo, da žena sluti dušo zemlje očetov, toda njena navezanost na Janeza mu je razblinila utvare.

Ah, Janez! Saj bi se mi režal kakor bedaku, če bi prisluskoval mojim mislim. Naj bo kakor koli, domačiji bom ostal zvest! In tudi ženo bom odtujil vplivom tega človeka!

Ob času košnje je nastopil teden vročih dni. Čez dan se je kopalo zelenje v gorah v svetlobi, ki je spreminila vsako jaso, vsak kosček senčnatega gozda in vsako stezico med drevmi v mikavno izletniško točko. Tudi noči s tankimi meglicami nad poljem so budile v mladih srcih neznano hrepenenje, zrelejšje od onega v spomladanskem času. Ah, in sončni dnevi, bili so tako jasni, da si razločil posamezna drevesa na Kozjak, cesta pa, ki je vodila v dolino, ali steze, ki so se izgubljale v rebri nad Andraževino, so mikale človeka na pot, da bi se v samotni ali v daljnem svetu naučil zorečega poletja. Toda za vse to ni bilo časa.

Zgodaj zjutraj se je ogasila v senožetih pesem klepačev. Ozračje je bilo polno žvrgolenja, čivkanja in poživljanja. Kosi, slavi in škrjančki se niso bali drobnega, jeklenega potrkavanja, zakaj iz roda v rod gre izročilo, da je to pesem, ki spada v tem času k ubranosti v naravi. Kdaj pa kdaj se je oglasilo z oddaljenih kmetij v dolini kikirikanje petelinov.

Matevža je veselilo, ko je prisluslil šumenju padajoče trave. V rosi se je polegla v goste redi in izpuhtevala stotero vonjev po cvetju in mahlu, po zrelosti in vlagi. Mož se je spet ves posvetil delu; užival je zdaj v klenosti svojih mišic zdaj v opojnosti zgodnjega jutra. Kazalo je, da bodo seno že naslednjega dne posušili in spravili v skednje in na kozolec.

Dopolodne, ko so cvrčali murni in ko je vročina trepetala nad zemljo, je bila trava že raztresena. Premočna svetloba ji je bledila zeleno barvo, vročina pa ji je pila sokove. Prišle so ženske in začele z obračanjem. Zdaj si je Matevž želel, da bi videl med njimi tudi Majdo. Ne zaradi dela, saj so lahko opravili tudi brez nje, ampak podoba bi se mu zdela polnejša, če bi videl med vrsto urnih žensk tudi svojo ženo. Ostala je doma ter pripravljala kosilo.

Naslednjega dne je postalo soparno, da je ljudem pot lil s čela, čeprav so z lahkoto obračali seno in si galsili žejo s hladnim jabolčnikom.

žila. Kdaj pa kdaj se mu je že zdelo, da žena sluti dušo zemlje očetov, toda njena navezanost na Janeza mu je razblinila utvare.

Ah, Janez! Saj bi se mi režal kakor bedaku, če bi prisluskoval mojim mislim. Naj bo kakor koli, domačiji bom ostal zvest! In tudi ženo bom odtujil vplivom tega človeka!

Ob času košnje je nastopil teden vročih dni. Čez dan se je kopalo zelenje v gorah v svetlobi, ki je spreminila vsako jaso, vsak kosček senčnatega gozda in vsako stezico med drevmi v mikavno izletniško točko. Tudi noči s tankimi meglicami nad poljem so budile v mladih srcih neznano hrepenenje, zrelejšje od onega v spomladanskem času. Ah, in sončni dnevi, bili so tako jasni, da si razločil posamezna drevesa na Kozjak, cesta pa, ki je vodila v dolino, ali steze, ki so se izgubljale v rebri nad Andraževino, so mikale človeka na pot, da bi se v samotni ali v daljnem svetu naučil zorečega poletja. Toda za vse to ni bilo časa.

Zgodaj zjutraj se je ogasila v senožetih pesem klepačev. Ozračje je bilo polno žvrgolenja, čivkanja in poživljanja. Kosi, slavi in škrjančki se niso bali drobnega, jeklenega potrkavanja, zakaj iz roda v rod gre izročilo, da je to pesem, ki spada v tem času k ubranosti v naravi. Kdaj pa kdaj se je oglasilo z oddaljenih kmetij v dolini kikirikanje petelinov.

Matevža je veselilo, ko je prisluslil šumenju padajoče trave. V rosi se je polegla v goste redi in izpuhtevala stotero vonjev po cvetju in mahlu, po zrelosti in vlagi. Mož se je spet ves posvetil delu; užival je zdaj v klenosti svojih mišic zdaj v opojnosti zgodnjega jutra. Kazalo je, da bodo seno že naslednjega dne posušili in spravili v skednje in na kozolec.

Dopolodne, ko so cvrčali murni in ko je vročina trepetala nad zemljo, je bila trava že raztresena. Premočna svetloba ji je bledila zeleno barvo, vročina pa ji je pila sokove. Prišle so ženske in začele z obračanjem. Zdaj si je Matevž želel, da bi videl med njimi tudi Majdo. Ne zaradi dela, saj so lahko opravili tudi brez nje, ampak podoba bi se mu zdela polnejša, če bi videl med vrsto urnih žensk tudi svojo ženo. Ostala je doma ter pripravljala kosilo.

Naslednjega dne je postalo soparno, da je ljudem pot lil s čela, čeprav so z lahkoto obračali seno in si galsili žejo s hladnim jabolčnikom.